

ת"א (פתח-תקוה) 1875/02 - בן חמו אסתר נ' שופר סל" בע"מ ואח'.

בן חמו אסתר

נגד

1. שופר סל" בע"מ

2. "מגדל" חב' לביטוח בע"מ

נקיונטק בע"מ (צד ג' 1)

עלי זהב בע"מ (צד ג' 2)

בית משפט השלום פתח-תקוה

[19.04.2005]

כב' השופט אהרן מקובר

בשם התובעת - עו"ד פרויליך

ועו"ד הרשקוביץ

בשם הנתבעות - שפרבר אהרון

בשם צד ג' - עו"ד ברג ועו"ד קרני

פסק דין

1. זוהי תביעה לנזקי גוף בגין תאונה שארעה לתובעת בתאריך 14.8.00. לטענת התובעת, היא ערכה קניות בתאריך הנ"ל בסניף "היפר נטו", ברחוב היצירה 1, רמלה, שבבעלות הנתבעת 1 - שופר סל בע"מ, והחליקה על שמן שהיה על הרצפה. בעקבות כך התובעת איבדה את שיווי משקלה, נפלה על הרצפה, ונפצעה (להלן: "התאונה").

הנתבעת 2 הינה המבטחת של הנתבעת 1.

2. הנתבעות שלחו הודעה לצד שלישי, נגד צד ג' 1 ונגד צד ג' 2, בטענה שצדדי ג' אלה

סיפקו את שירותי הנקיין לנתבעת 1 במועד התאונה, בסניף רמלה שבו ארעה התאונה, ולכן הן אחראיות לקרות התאונה.

3. הנתבעות והצדדים השלישיים כופרות בארוע, באחריותן לנזק, ובגובה הנזק.

4. בכל הנוגע לארוע - התובעת העידה בבית-המשפט: "אני עברתי ליד המדף לגשת לאטריות, לא הסתכלתי על הרצפה והחלקתי. באתי להחזיק והחלקתי" (עמ' 3, שו' 4).
(4).

ובהמשך: "זה היה שמן. הבגד שלי היה עם שמן. העובדים ראו שזה שמן. גם העובדות אמרו למנהל שזה שמן והוא הזעיק את המנקה" (עמ' 3, שו' 11-12).

התובעת אמרה עוד בהמשך עדותה, כי הבגדים שלה הוכתמו בשמן באחוריים - באיזור הישבן (עמ' 4, שו' 19-23).

כמו כן אמרה: "היה מספיק שמן. אני לא יכולה להגיד שלולית או ים. היתה שלולית, כן. המנהל בעצמו ראה את זה...זה ממש שלולית..." (עמ' 4 שו' 25, 29).

5. בעלה של התובעת העיד אף הוא מטעמה.

הבעל אמר כי הוא לא ראה אמנם את רגע התאונה, אולם הוא הגיע כאשר אשתו התובעת היתה מוטלת על הרצפה בסופרמרקט. בתצהירו הצהיר בעלה של התובעת: "בסמוך למקום בו היתה אשתי מוטלת על הרצפה, ראיתי שמן מרוח על הרצפה" (תצהיר ת/3, סע' 5).

בעדותו בבית-המשפט אמר בעלה של התובעת "מסביבה, בכל האיזור הזה נשפך שמן, ממש כתמים גדולים של שמן. היא החליקה על השמן" (עמ' 7, שו' 21).

6. מטעם הנתבעות העיד מר שלמה ארגס, מנהל רכש ושירותים לוגיסטיים אצל הנתבעת 1. מר ארגס העיד כי במועד התאונה הוא לא עבד עדיין אצל הנתבעת 1 (עמ' 11, שו' 4).

מר ארגס ביקש להעיד באופן כללי על מידת הנקינות שמבצעת הנתבעת 1 בסניפיה, ואולם לעדות זו אין כל משמעות, מאחר שעד זה לא עבד כלל אצל הנתבעת 1 בעת התאונה, ואינו יכול לדעת מה היה ומה קרה בדיוק בעת התאונה בסניף רמלה, במקום שבו נפלה התובעת.

7. צד ג' 1 לא התייצב כלל לדין. מטעם צד ג' 2 לא היו עדים.

8. גירסת התובעת נתמכה גם בגירסתו של בעלה של התובעת, אשר אף אם לא היה נוכח בעת התאונה עצמה, הוא הגיע כשהתובעת היתה מוטלת

על הרצפה וראה את כתם השמן. מבחינה זו, אין כאן עדות יחיד אלא עדות הנתמכת בעדות נוספת.

9. עדות התובעת לא הופרכה ולא הוזמה. בית-המשפט התרשם ממהימנותה של התובעת ומאמין לגירסתה, שלא נסתרה. בית-המשפט מקבל את טענת התובעת בדבר ארוע התאונה הנטענת על ידה.

10. יצוין כי התובעת צירפה לתצהירה הודעה בכתב שנכתבה על-ידי מנהל סניף רמלה שבו נפלה התובעת. מנהל הסניף כתב בהודעתו: "הלקוחה החליקה באחד המעברים עקב שמן שנשפך על הרצפה" (נספח א' לתצהיר ת/2).

מנהל הסניף מר גוברמן היה צריך לבוא ולהעיד מטעם הנתבעות, אולם הנתבעות ויתרו בסופו של דבר על העדתו. בעקבות כך, התנגדו הנתבעות וצד ג' 2 לקבלת ההודעה שכתב מנהל הסניף, שלא באמצעות עורכה.

ואולם בויתור הנתבעות מלהעיד את מנהל הסניף לעדות, יש משום הימנעות מהבאת עד רלוונטי, דבר שעל פי הפסיקה מתפרש לחובת הנתבעות ומחזק את גירסת התובעת.

11. הנתבעת 1 חבה כלפי התובעת חובת זהירות מושגית, בתור מחזיקת המקום. הנתבעת 1 חייבת חובת זהירות מושגית כלפי קהל לקוחותיה, שהם גם מוזמנים על ידה, ועל כך אין

מחלוקת.

12. הנתבעת 1 חייבת כלפי התובעת גם בחובת זהירות קונקרטיית. כתם שמן על הרצפה איננו סיכון רגיל בסופרמרקט. קיומו של כתם שמן על הרצפה, מקום בו הולכים אנשים, הינו סיכון לא רגיל ולא סביר.

13. הנתבעת 1 הפרה את חובת הזהירות שלה כלפי התובעת בכך שלא ניקתה את כתם השמן שעל הרצפה. מבחינת התובעת, הנתבעת 1 אחראית לכך שלא יהיו כתמי שמן ברצפת הסופרמרקט, ושהיא תוכל ללכת במעברים בבטחה, מבלי להחליק על כתמי שמן שאינם אמורים להימצא שם.

14. לא נטען בפני בית-המשפט להעדר קשר סיבתי בין החבלות שנחבלה התובעת בפילתה לבין ארוע התאונה. התובעת העידה על חבלותיה והביאה מסמכים רפואיים בענין זה, והקשר הסיבתי הוכח וקיים.

15. אינני מוצא כל רשלנות תורמת בהתנהגות התובעת.

התובעת אינה אמורה ללכת בסופרמרקט כאשר עיניה מושפלות אל הרצפה, תוך כדי בדיקה אם הרצפה נקיה, אם לאו. ציבור הלקוחות, והתובעת בכלל זה, נושא עיניו מרבית הזמן אל המדפים השונים על מנת לבחור את המוצרים שהוא מבקש לרכוש, ואינו יכול לראות שעל הרצפה ישנו כתם שמן תוך כדי הליכתו, כשהוא בוחן ובודק את המצרכים השונים.

16. בכל הנוגע לצדדים השלישיים - מר ארגס, שהעיד מטעם הנתבעות, הצהיר בתצהיר עדותו הראשית: "בזמנים הרלוונטיים לתביעה נימנו על קבלני הנקיון שעבדו עבור שופרסל החברות - עלי זהב בע"מ ונקיונטק דוט בע"מ" (תצהיר נ/1, סע' 4).

מר ארגס הצהיר עוד בתצהירו, כי חברת עלי זהב - צד ג' 2 - שלחה לשופרסל דרישת תשלום בגין נקיון סניף רמלה בחודש אוגוסט 2000 על סך 43,290 ש"ח (נספח 1 לתצהיר נ/1).

בגין התשלום של הסך הנ"ל, נשלחה לשופרסל חשבונית מחברת נקיונטק דוט בע"מ - צד ג' 1 (נספח 2 לתצהיר נ/1).

17. בבית-המשפט העיד מר ארגס כי הוא אמנם לא עבד בזמן התאונה אצל הנתבעת 1, אולם הוא בדק את המקרה. מר ארגס אמר: "מבדיקה שערכתי עם חברת נקיונטק, עם מר בני הדדי שעדיין עובד בחברתנו כקבלן נקיון, פשפשתי והזמנתי מהארכיון את המסמכים והמסמכים כפי שראיתי, ראיתי חשבון עסקה שהוגש בגין חודש אוג' 2000 על ידי חב' עלי זהב לחב' שופרסל, זה מראה שחב' עלי זהב עבדה בנקיון בסניף. לא נקיונטק. באותה תקופה הגיעה לשופרסל חשבונית נוספת לאותו סניף לאותה תקופה של חברת נקיונטק שמתייחסת לאותו חודש, לאותה עבודה, לאותו סניף. בבדיקה שערכתי לפחות עם מר בני הדדי, התגובה שלו היתה שמי שעבד בסניף זה חברת עלי זהב והוא בהסדר של העברת התחום של הנקיון אליו, שאני לא בקיא בה, הגיש חשבונית נוספת לאותו חודש" (עמ' 11, שו' 16-24).

בהמשך אמר מר ארגס: "בדקתי את ההעברה הבנקאית שבוצעה משופרסל שהכסף נשלח לנקיונטק" (עמ' 13, שו' 14).

18. כפי שנאמר לעיל, מטעם צד ג' 1 לא היתה התייצבות בבית-המשפט, למרות שצד ג' 1 הוזמן כדן.

גם מטעם צד ג' 2 לא העיד איש, למרות שצד ג' 2 היה מיוצג בבית-המשפט. בהקשר זה יצוין, כי ניתנה לצד ג' 2 אורכה על-ידי שופטת המוקד להגשת תצהיר עדות ראשית, אולם צד ג' 2 לא הגישה תצהיר כזה, גם לא בתקופת האורכה שניתנה לה. כב' שופטת המוקד העבירה התיק להוכחות ללא תצהירים מטעם צד ג' 2. זמן קצר בלבד לפני ישיבת ההוכחות התעוררה לפתע צד ג' 2 וביקשה להגיש תצהיר עדות ראשית מטעמה. בית-המשפט אישר את הבקשה, למרות ההתרשלות בהתנהגות ב"כ צד ג' 2 בענין זה, אולם קבע הוצאות נכבדות בשל כך. מסתבר כי צד ג' 2 העדיפה כנראה שלא לשאת בהוצאות שנפסקו ולא להביא עדים מטעמה.

19. נשארה, אפוא, רק עדותו של מר ארגס מטעם הנתבעות, בענינם של צד ג' 1 ובענין צד ג' 2. על פי מר ארגס, שניהם שימשו כקבלני נקיון בזמן הרלוונטי עבור הנתבעת 1.

מצד אחד, צד ג' 2 שלחה לנתבעת 1 חשבון לתשלום בגין עבודות נקיון בסניף רמלה - מקום התאונה, בחודש אוגוסט 2000 - מועד התאונה. בתחתית חשבון זה נכתב על-ידי הנתבעת 1: "מאשר ביצוע עבודה". מכאן, שצד ג' 2 היתה קבלנית הנקיון של הנתבעת 1 במועד הרלוונטי.

מצד שני, צד ג' 1 שלח לנתבעת 1 חשבונית מס על התשלום הנ"ל. גם מר ארגס אמר בעדותו כי הנתבעת 1 העבירה את הכסף לצד ג' 1. מכאן, לכאורה, שגם צד ג' 1 שימשה באותו זמן כקבלן נקיון של הנתבעת 1.

טיב היחסים בין צד ג' 1 ובין צד ג' 2 בכל הנוגע לעבודות הנקיון שבוצעו עבור הנתבעת 1 במועד הרלוונטי בסניף רמלה, לא הובהר די צורכו, בהעדר כל עדויות מטעם צדדים אלו. מר ארגס אמר אמנם בעדותו כי מר בני הדדי, שהוא מנהל צד ג' 1, אמר לו שהוא העביר את תחום הנקיון לצד ג' 2 ומי שעבד בסניף באותו זמן היה צד ג' 2, ואולם מדובר בעדות שמועה שלא ניתן לקבלה.

21. מאחר והוצגו אסמכתאות בכתב אשר לפיהן גם צד ג' 1 וגם צד ג' 2 היו מעורבות בנושא הנקיון של סניף רמלה במועד הרלוונטי כלפי הנתבעת 1; הן דרישת התשלום על-ידי צד ג' 1 והן חשבונית המס על-ידי צד ג' 2, וצדדים אלו לא הביאו כל עדויות מטעמם לגבי טיב היחסים שביניהם כלפי הנתבעת 1 באותה תקופה, אני מחייב את שני צדדי ג', כדין מעוולים במשותף, כלפי הנתבעת 1, כאחראים במשותף לעבודות הנקיון עבור הנתבעות במועד הרלוונטי, במקום התאונה. מאחר והיה כתם שמן על הרצפה שלא נוקה, אחראים הצדדים השלישיים, אף הם, לקרות התאונה.

22. הנזק - לתובעת לא נקבעו כל אחוזי נכות. התובעת גם לא הוכיחה הפסדי שכר בעבר או בעתיד. שכרה של התובעת שולם לה במלואו. התובעת טוענת אמנם כי שכרה שולם לה על חשבון ימי מחלה, ואף צרפה אישור המעביד על כך, אולם התובעת לא הוכיחה את הנהלים במקום עבודתה בכל הקשור עם צבירת ימי מחלה, או פדיון ימי מחלה, וכדו'. התובעת לא הוכיחה, על כן, כי נגרם לה הפסד כלשהו עקב כך.

23. הוצאות - לא הוכחו הוצאות מיוחדות שנגרמו לתובעת בגין התאונה. יחד עם זאת, התובעת נעדרה מעבודתה במשך 14 ימים.

התובעת טענה כי היא נזקקה לטיפולים רפואיים וטיפול פיזיותרפיה ונסיעות לקבלת הטיפולים (סע' 20 בתצהיר ת/2). התובעת הגישה קבלות על הוצאות רפואיות בסך 240 ש"ח.

אני פוסק לתובעת סכום גלובאלי בגין כל ההוצאות למיניהן, בין הוצאות רפואיות ובין הוצאות נסיעה, בסכום של 750 ש"ח.

24. כאב וסבל - התובעת נחבלה בכתף ימין, בברך שמאל, בקרסול שמאל, ובבוהן כף רגל שמאל (תעודת חדר מיון, נספח ד' לתצהיר ת/2). ידה הימנית של התובעת קובעה במתלה וברכה השמאלית נחבשה. התובעת היתה בחופשת מחלה במשך 14 יום.

התובעת הינה ילידת שנת 1944. בעת התאונה היתה בת 56. כיום היא בת 61. בגילה של התובעת, אכן סבלה מחבלות שונות וכאבים בעקבות התאונה.

על פי הפסיקה, אין לעשות קורלציה בין הסכומים הנפסקים לנפגעים בגין הנזק הבלתי ממוני על פי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975, לבין הסכומים שיש לפסוק לנפגעים בגין

תאונות שאינן על פי חוק הפלת"ד.

אני פוסק לתובעת בגין הנזק הבלתי ממוני, פיצוי בסך 7,500 ש"ח.

25. סה"כ נפסק לטובת התובעת בפסק דין זה סכום כולל של 8,250 ש"ח.

26. הנתבעות ישלמו לתובעת את הסך של 8,250 ש"ח, בצירוף ריבית והפרשי הצמדה למדד מהיום ועד התשלום בפועל. כמו כן ישלמו הנתבעות לתובעת הוצאות משפט בצירוף ריבית והפרשי הצמדה למדד מיום ההוצאה ועד התשלום בפועל, וכן בנוסף שכ"ט עו"ד בסך 2,000 ש"ח, בתוספת מע"מ, בצירוף ריבית והפרשי הצמדה למדד מהיום ועד התשלום בפועל.

27. צד ג' 1 וצד ג' 2 אחראיות אף הן במשותף, בחלקים שווים ביניהן, להתרחשות התאונה.

צד ג' 1 וצד ג' 2 ישלמו לנתבעות, ביחד ולחוד, סכום כולל של 6,000 ש"ח, בצירוף ריבית והפרשי הצמדה למדד מהיום

ועד התשלום בפועל, וכן בנוסף החזר הוצאות משפט בצירוף ריבית והפרשי הצמדה למדד מיום ההוצאה ועד התשלום בפועל, ושכ"ט עו"ד בסך 2,000 ש"ח, בתוספת מע"מ, בצירוף ריבית והפרשי הצמדה למדד מהיום ועד התשלום בפועל.

28. בשולי פסק הדין, אציין כי נוכח התנהלות ב"כ צד ג' 2 לאורך הדיונים בתיק זה, הן באי הגשת תצהירי עדות ראשית מטעמה למרות שקיבלה אורכה מיוחדת לשם כך מבית המשפט, הן בהגשת בקשות להגשת תצהיר כזה חודשים רבים אחרי שחלפה האורכה

וזמן קצר בלבד לפני ישיבת ההוכחות, הן בהפרת החלטת בית-המשפט בכך שהזמינה עד לדיון מבלי לשלם את סכום ההוצאות שנפסק על ידי בית המשפט כתנאי מוקדם להזמנת העד,

והן בהביאה לניהול הליך משפטי מלא בתיק זה, למרות שמדובר בתביעה בסכום זעום ביותר, על אף שכל הצדדים האחרים הסכימו בכל השלבים השונים של

ההליך, לרבות בסיום ההוכחות, לסיים התיק

בכל הסדר שהוא שהוצע על ידי בית המשפט, כל זאת למרות שידעה כי אין לה עדים מטעמה - יש מקום לפסיקת הוצאות על פי תקנה 512 (ב) סיפא ו/או תקנה 514 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (ע"א 136/92, פ"ד מ"ז (5)

114, עמ' 131ה).

אני פוסק, על כן, כי צד ג' 2 תשלם הוצאות נוספות בסך 2,500 ש"ח לתובעת, ו-2,500 ש"ח לנתבעות, בצירוף ריבית והפרשי הצמדה למדד מהיום

ועד התשלום בפועל.

ניתן היום, י' בניסן, תשס"ה (19 באפריל 2005), בהעדר הצדדים